

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 12

DOM
 2015-02-10
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 25798-14

KONKURRENSVERKET	
2015-02-10	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Acadeam AB, 556696-0786
 Gamla Brogatan 19
 111 20 Stockholm

MOTPART

Kammarkollegiet
 Statens inköpscentral
 Box 2218
 103 15 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 573942

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post:		
		forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN M.M.

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kammarkollegiet) genomför en upphandling av IT-konsulttjänster, resurskonsulter 2013, till Norra regionen och Uppsala-Örebro (dnr 96-76-2012). Upphandlingen genomförs med hjälp av ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, och är en av fem olika regionindelade upphandlingar gällande samma sak. I upphandlingen till Region Västra beslutade Kammarkollegiet att förkasta ett antal anbud eftersom de bedömdes vara onormalt låga. Förvaltningsrätten i Stockholm fann dock i sin överprövning av upphandlingen att ställningstagandet stred mot LOU och förordnade om rättelse. I ljuset av dessa domar har Kammarkollegiet, beträffande nu aktuell upphandling till Norra regionen och Uppsala-Örebro, valt att godta ett antal förklaringar till anbud som myndigheten bedömt vara låga.

Acadeam AB ansöker om överprövning av upphandlingen med yrkande att denna ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Kammarkollegiet har i media, på sin hemsida och under rättslig prövning uttalat sin generella ståndpunkt att inte acceptera onormalt låg prissättning. Myndigheten har dock under den nu aktuella upphandlingen uppenbarligen ändrat sig vilket innebär att leverantörer inte vet vad som gäller. På ett flertal platser i förfrågningsunderlaget anges dessutom att prisuppgiften för kompetensnivå två inte ska användas till något men sen framgår det att just den parametern är helt avgörande för tilldelningen. Upphandlingen kan därmed inte anses vara transparent.

Kammarkollegiet har brustit i sin utvärdering av anbuden på så sätt att myndigheten åsidosatt den granskningskyldighet som åligger myndigheten enligt regelverket kring onormalt låga anbud. Enligt detta är

det den som lämnar anbud som har bevisbördan för att anbudet är seriöst menat. Utvärderingen är även bristfällig enligt följande:

Anbudsområde två

Kammarkollegiet har underkänt ett certifikat som Acadeam AB åberopat enbart p.g.a. att bolaget svarat nej på frågan om certifikatet svarar mot ställda krav. Andra leverantörer som har svarat ja på frågan har fått samma typ av certifikat godkända.

Anbudsområde fyra

Kammarkollegiet har underkänt ett intyg som mycket tydligt har hamnat snett i kopian varför underleverantörens namnteckning hamnat utanför det som kopierats. En rimlig åtgärd från Kammarkollegiets sida hade varit att be om att få se avtalet i original.

Anbudsområde sju

Det åberopade certifikatet svarar mycket väl mot uppställda krav.

Kammarkollegiet bestrider bifall till ansökan och uppger bl.a. följande.

Det framgår klart och tydligt av förfrågningsunderlaget hur utvärderingen och en eventuell särskiljning av anbuderna kommer att ske. Alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare torde kunna tolka den givna informationen på samma sätt.

Uttalanden i media har ingen rättslig verkan och kan inte läggas till grund för en överprövning av en upphandling. Kammarkollegiet har agerat i enlighet med sina intentioner att stävja oseriös prissättning genom att begära in förklaringar från de anbudsgivare som lämnat onormalt låga anbudspriser. Kammarkollegiet har dock haft att förhålla sig till

förvaltningsrättens domslut gällande västra regionen vid bedömningen av om anbudsgivarnas förklaringar kas godtas eller inte.

Reglerna om onormalt låga anbud i 12 kap. 2 § LOU är fakultativa, dvs. den ger den upphandlande myndigheten en möjlighet, men inte en skyldighet att förkasta anbud. Det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att anbudspriset som sådant är så pass lågt att det finns grund att ifrågasätta dess seriositet. Anbudsgivaren har sedan bevisbördan för att det låga anbudet är seriöst. Kammarkollegiets antagande av anbud som riskerar att vara oseriösa kan inte utgöra ett brott mot de grundläggande principer som gäller för offentlig upphandling. Kammarkollegiet har således inte brutit mot LOU genom att utvärdera de anbud som utvärderats.

Beträffande vad Acadeam AB har anfört gällande utvärderingarna av anbudsområdena två, fyra och sju konstateras följande.

Anbudsområde två

Acadeam AB har inte erhållit poäng för bör-kravet att den offererade konsulten ska vara certifierad kravhanterare av IT-system. Bolaget har besvarat den aktuella frågan med att konsulten *inte* är certifierad.

Anbudsområde fyra

Acadeam AB anbud har förkastats på grund av att bolaget inte uppfyller krav på leveranskapacitet. Detta eftersom en åberopad underleverantörsbilaga inte är fullständigt bifogad. Det är den upphandlande myndigheten som har att ta initiativ till eventuella kompletteringar. En sådan hade i detta inneburit risk för särbehandling.

Anbudsområde sju

Kammarkollegiet vidhåller att det dokument som Acadeam AB har bifogat inte uppfyller det ställda kravet om godkänd certifiering.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § samma lag besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Det är enligt praxis den part som gör gällande att en upphandling är felaktig som på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter han grundar sin talan på (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare vare sig kan missförstå eller feltolka förfrågningsunderlaget på så sätt som Acadeam AB anför i sin ansökan gällande betydelsen av pris på kompetensnivå två. Bolaget har därmed inte visat att det föreligger någon brist i förfrågningsunderlaget i denna del. Acadeam AB har också gjort gällande att upphandlingen brister i transparens eftersom det – efter uttalanden av Kammarkollegiet på bl.a. myndighetens hemsida, i tidningsartiklar och i en tidigare rättslig process – för ett flertal anbudsgivare har varit svårt för anbudsgivare att veta vad som gäller. I denna fråga konstaterar förvaltningsrätten att Kammarkollegiet i sitt förfrågningsunderlag tydligt har angett vilka dokument som ingår i detta och att vare sig uttalandena på hemsidan, i tidningsartiklar eller yttranden till domstol finns medtagna i den uppräknningen. Vad som anges i dessa kan därför rimligen inte tillmätas någon betydelse vid förvaltningsrättens överprövning av nu aktuell upphandling. Upphandlingen kan mot denna bakgrund inte anses brista i transparens på så sätt som Acadeam AB har

anfört och någon åtgärd från förvaltningsrättens sida är därmed inte aktuell i denna del.

Bestämmelsen i LOU om att en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt är såsom Kammarkollegiet konstaterat fakultativ och ger alltså en möjlighet, men inte en skyldighet, att förkasta anbud. Acadeam AB har inte visat att Kammarkollegiet brustit i sin tillämpning av denna bestämmelse. Någon åtgärd från förvaltningsrättens sida kan därmed inte heller i denna del bli aktuell.

Beträffande vad Acadeam AB har anfört om de av bolaget åberopade intygen och certifikaten noterar förvaltningsrätten inledningsvis att det generellt sett inte finns någon skyldighet för en upphandlande myndighet att kontrollera om de uppgifter som en anbudsgivare lämnar är riktiga eller inte (jfr Kammarrätten i Jönköpings avgörande av den 10 juni 2011 i mål nr 981-11). Kammarkollegiet har därför med fog kunnat utgå från Acadeam AB:s egen uppgift om att den offererade konsulten inte är certifierad. Beträffande underleverantörer anges i förfrågningsunderlaget att om ett annat företags kapacitet åberopas, ska anbudsgivaren genom ett skriftligt signerat åtagande kunna visa att denne kommer att förfoga över nödvändiga resurser vid kontraktets fullgörande. Något sådant signerat åtagande fanns ostridigt inte bifogat Acadeam AB:s anbud och Kammarkollegiets åtgärd att förkasta anbudet i denna del kan därmed inte anses strida mot LOU. Vad gäller det åberopade certifikatet för anbudsområde sju finner förvaltningsrätten att Acadeam AB inte i tillräcklig mån har konkretiserat på vilket sätt Kammarkollegiets ställningstagande strider mot LOU. Vid detta förhållande och med hänsyn till förvaltningsrättens begränsade prövningsram, kan Acadeam AB inte heller i denna del anses ha visat att det finns någon grund för ett ingripande från förvaltningsrättens sida.

Acadeam AB:s ansökan ska med hänsyn till vad som anförts ovan avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Madeleine Benndorf
F.d. Rådman

Håkan Jöngren har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.